

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาเยาวชนด้วยดนตรีไทยเป็นการวิจัยเชิงทดลองที่ผู้วิจัย กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ขั้นพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับเยาวชนตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของเยาวชน, ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดนตรีไทย ชุดกิจกรรมและกระบวนการกลุ่ม
2. การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม ดนตรีไทยสำหรับเยาวชนเพื่อนำไปเป็นสื่อให้การพัฒนาต่อเยาวชนเกิดความรุ้ ความสามารถและสุนทรีย์ภาพด้านดนตรีไทย
3. นำชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับเยาวชนที่สร้างขึ้น ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ทดลองใช้ชุดกิจกรรมดนตรีไทย (Try out) และดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับเยาวชนตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75 / 75

ตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาเยาวชนด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทยที่สร้างขึ้น

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบแผนการทดลอง
4. ดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ขั้นพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับเยาวชนตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75 /75 การสร้างและหาคุณภาพชุดกิจกรรมดนตรีไทย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเยาวชน ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดนตรีไทย ชุดกิจกรรมและกระบวนการกลุ่ม
2. ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมดนตรีไทย ดังนี้
  - 2.1 การสร้างชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับเยาวชน จำนวน 1 ชุด ที่มีกิจกรรม 2 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมมีองค์ประกอบ ดังนี้
    - 2.1.1 ชื่อกิจกรรม
    - 2.1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1.3 เนื้อหา

2.1.4 สื่อการเรียน

2.1.5 การวัดและประเมินผล

2.1.6 กิจกรรมทดสอบ

2.2 การสร้างคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมดนตรีไทยสำหรับผู้สอน จำนวน 1 ชุด ซึ่งปรับปรุงตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2546ข) มีองค์ประกอบ ดังนี้

2.2.1 หน่วยการเรียนรู้

2.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้

2.2.2.1 ชื่อแผน

2.2.2.2 เวลาเรียน

2.2.2.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2.2.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.2.5 สารการเรียนรู้

2.2.2.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.2.7 สื่อและอุปกรณ์

2.2.2.8 กระบวนการวัดผลและประเมินผล

3. นำชุดกิจกรรมดนตรีไทย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครองศักดิ์ ภูมรินทร์ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์แก้วกร เมืองแก้ว อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3.3 นายสุรณ ทับทิมแท้ อาจารย์ 3 ประจำโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก

3.4 นางศศิธร นักปี อาจารย์ 2 ประจำโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี

3.5 นายภากร เชาว์ขุนทด อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4. นำชุดกิจกรรมดนตรีไทยกลับมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

5. นำชุดกิจกรรมดนตรีไทยเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์รับทราบ

6. ดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมดนตรีไทย (Try out) ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2548 จนถึง วันที่ 30 เมษายน 2548 ต่อเนื่องกันรวมเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

7. ดำเนินการหาประสิทธิภาพ ชุดกิจกรรมดนตรีไทย ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2548 ต่อเนื่องกันรวมเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

8. วิเคราะห์ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมดนตรีไทย เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 75 / 75 โดยการนำคะแนนความรู้ด้านดนตรีไทย ระหว่างการพัฒนาารวมกัน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75 ตัวแรก และนำคะแนน ความรู้ด้านดนตรีไทย หลังการพัฒนาารวมกันแล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ ตาม เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75 ตัวหลัง

ตอนที่ 2 ชั้นพัฒนาเยาวชนด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทยที่สร้างขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยรับสมัครเยาวชนทั่วไปในเขตพื้นที่ตำบลแม่สอด อำเภอแม่ สอด จังหวัดตาก ที่มีความสมัครใจเข้ารับการพัฒนา อายุระหว่าง 10-16 ปี ไม่จำกัดเพศ ตั้งแต่ วันที่ 1 มิถุนายน 2548 มีเยาวชนสมัครใจพร้อมเข้ารับการพัฒนา จำนวนทั้งสิ้น 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดำเนินการสร้างแบบวัดความรู้ด้านดนตรีไทยก่อนและหลังการพัฒนา

1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย กิจกรรม การประเมินผลเกณฑ์การพิจารณาความรู้

1.2 การสร้างแบบวัดความรู้ด้านดนตรีไทยก่อน และหลังการพัฒนาเป็น การวัดความรู้ทฤษฎีและปฏิบัติ อย่างละ 2 ชุด ดังนี้

1.2.1 แบบวัดความรู้สำหรับกิจกรรมที่ 1 เรื่องโน้ตและจังหวะในดนตรี ไทยการวัดความรู้ทฤษฎีเป็นแบบปรนัยจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือก 3 ตัวเลือกใช้เวลาทำ แบบวัดความรู้ทฤษฎีข้อละ 2 นาที ใช้เวลาในการทำทั้งหมด 20 นาที และการวัดความรู้ปฏิบัติ เป็นแบบอัตนัยจำนวน 5 ข้อใช้เวลาในการปฏิบัติทั้งหมด 20 นาที โดยแบบวัดความรู้แต่ละข้อ ต้องการให้เยาวชนได้จดจำความรู้ที่เกิดจากการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติของกิจกรรมที่ 1

1.2.2 แบบวัดความรู้สำหรับกิจกรรมที่ 2 เรื่องการเป่าขลุ่ยเพียงออและ โน้ตเพลงไทยการวัดความรู้ทฤษฎีเป็นแบบปรนัยจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือก 3 ตัว เลือกใช้เวลาทำแบบวัดความรู้ทฤษฎีข้อละ 2 นาที ใช้เวลาในการทำทั้งหมด 20 นาทีและการวัด ความรู้ปฏิบัติเป็นแบบอัตนัยจำนวน 4 ข้อใช้เวลาในการปฏิบัติทั้งหมด 20 นาที โดยแบบวัด ความรู้แต่ละข้อต้องการให้เยาวชน ได้จดจำความรู้ที่เกิดจากการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติของ กิจกรรมที่ 2

1.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ทั้ง 2 กิจกรรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์ การประเมินผลตามกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2546) โดยจัดระดับคุณภาพ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 คะแนนเต็ม 10 ได้ 1 – 4 คะแนน เท่ากับ พอใช้

ระดับที่ 2 คะแนนเต็ม 10 ได้ 5 – 7 คะแนน เท่ากับ ดี

ระดับที่ 3 คะแนนเต็ม 10 ได้ 8 – 10 คะแนน เท่ากับ ดีมาก

2. ดำเนินการสร้างแบบประเมินผลความสามารถด้านดนตรีไทยหลังการพัฒนา

2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยกิจกรรมการประเมินผลเกณฑ์การพิจารณาความสามารถ

2.2 สร้างแบบประเมินผลความสามารถด้านดนตรีไทย จำนวน 1 ชุด ดังนี้

2.2.1 แบบประเมินผลความสามารถสำหรับกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 เป็นการประเมินผลความสามารถโดยการสังเกตเยาวชนใน 2 ด้าน คือ ความสามารถด้านท่าทางเหมาะสมถูกต้องและความสามารถด้านเสียงชัดแจ่มแจ่มใส

2.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผลความสามารถผู้วิจัยได้ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผลตามกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2546 ข) โดยมีหลักการ ดังนี้

ปฏิบัติผิดพลาด	9 – 10	ครั้ง	ให้	1	คะแนน
ปฏิบัติผิดพลาด	7 – 8	ครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติผิดพลาด	5 – 6	ครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติผิดพลาด	3 – 4	ครั้ง	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติผิดพลาด	1 – 2	ครั้ง	ให้	5	คะแนน

จัดระดับคุณภาพออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1	คะแนนเต็ม	10	ได้	1 – 4	คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
ระดับที่ 2	คะแนนเต็ม	10	ได้	5 – 7	คะแนน	เท่ากับ	ดี
ระดับที่ 3	คะแนนเต็ม	10	ได้	8 – 10	คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก

3. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์สุนทรียภาพด้านดนตรีไทย เป็นแบบสัมภาษณ์ภายหลังการพัฒนาแล้ว 1 เดือน

3.1 แบบสัมภาษณ์สุนทรียภาพมีข้อสอบถามถึงผลที่เกิดขึ้นกับเยาวชนใน 2 ส่วน คือ

ส่วนบุคคล ได้แก่ การฝึกฝน แสดงออก ขวนขวายเพิ่มเติม

ส่วนจิตใจ ได้แก่ สงบเยือกเย็น ฟังเพลงไทย

4. นำแบบวัดความรู้แบบประเมินผลความสามารถและแบบสัมภาษณ์สุนทรียภาพเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหาค่าตรงกับความสอดคล้องของคำถาม (IOC : Index of item – Objective Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครองศักดิ์ ภูมิรินทร์ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์แก้วกร เมืองแก้ว อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยนเรศวร

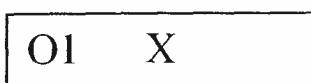
4.3 นายสุรชน ทับทิมแท้ ตำแหน่งอาจารย์ 3 ประจำโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก

4.4 นางศศิธร นกปี่ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ประจำโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี

5. นำแบบวัดความรู้ แบบประเมินผลความสามารถและแบบสัมภาษณ์สุนทรียภาพ
เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์รับทราบ

แบบแผนการทดลอง

กำหนดแบบแผนที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผู้วิจัยกำหนดใช้แบบแผนการวิจัย One Group
Pretest Posttest Design ดังนี้

ความหมายคือ

X หมายถึง การพัฒนาเยาวชนโดยใช้ชุดกิจกรรมดนตรีไทย

O1 หมายถึง การทดสอบความรู้ก่อนการพัฒนา

O2 หมายถึง การทดสอบความรู้หลังการพัฒนา

ดำเนินการทดลอง

1. ดำเนินการพัฒนาเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทยที่สร้างขึ้น
โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ให้การพัฒนาและสั่งสอนตลอดจนการเก็บข้อมูลทั้งหมดด้วยตัวผู้วิจัยเอง
ดำเนินการ ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2548 จนถึง 30 กันยายน 2548 ต่อเนื่องกันเป็นเวลา 30 ชั่วโมง
มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

1.1 ก่อนดำเนินการพัฒนาเยาวชนด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทย ผู้วิจัยดำเนินการ
วัดความรู้ด้านดนตรีไทยของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างด้วยการให้เยาวชน ทำแบบวัดความรู้ดนตรี
ไทยก่อนการพัฒนาทุกครั้งในแต่ละกิจกรรม

1.2 ระหว่างดำเนินการพัฒนาเยาวชนด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทยผู้วิจัยพัฒนา
และสั่งสอนเยาวชนกลุ่มตัวอย่างให้เกิดความรู้ ในแต่ละกิจกรรมพร้อมทั้งทดสอบความรู้ ด้าน
ดนตรีไทยของเยาวชนระหว่างการพัฒนา

1.3 หลังดำเนินการพัฒนาเยาวชนด้วยชุดกิจกรรมดนตรีไทย ผู้วิจัยดำเนินการ
วัดความรู้ด้านดนตรีไทยของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างประเมินผลความสามารถ หลังการพัฒนาแต่ละ
กิจกรรมและดำเนินการสัมภาษณ์สุนทรียภาพด้านดนตรีไทยกับเยาวชน ภายหลังการพัฒนาแล้ว
1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านดนตรีไทยของเยาวชน ก่อน
และหลังการพัฒนา โดยนำคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาที่เยาวชนทำและปฏิบัติถูกต้อง แต่ละ
กิจกรรมคำนวณหาค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละมาทำการวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านดนตรีไทยของเยาวชน ก่อนและหลังการพัฒนา โดยนำคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาที่เยาวชนทำและปฏิบัติถูกต้อง แต่ละกิจกรรมคำนวณหาค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละมาทำการวิเคราะห์ผล
2. วิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อศึกษาความสามารถด้านดนตรีไทยของเยาวชน โดยนำคะแนนเฉลี่ยโดยรวมมาทำการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การประเมินผล
3. วิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อศึกษาสุนทรียภาพด้านดนตรีไทยของเยาวชนหลังการพัฒนา 1 เดือนใช้การพรรณนาสรุป